

2007-05-28

RAPPORT FRÅN ETT ACADEMIAUTBYTE I BUKAREST

Under en vecka i april hade jag förmånen att få delta i ett Akademiautbyte i Rumänien.

Bukarest och Rumänien var mitt förstahandsval, när jag sökte stipendiet.

Jag såg det som en chans och möjlighet att få besöka ett land, som jag inte kände till i någon högre grad, förutom lite kännedom om Ceausescus regim under efterkrigstiden.

Jag hade förberett mig en del genom att läsa lite på nätet och lånat några böcker, men hade ändå inte väntat mig att Ceausescus regim och några kraftiga jordskalv skulle avspeglats så tydligt på fasaderna, som det gjorde.

Petre Botnariuc och hans kollegor på Institute of Educational Sciences hade gjort ett ambitiöst, varierat och innehållsrikt program för oss 10 deltagare från Spanien, Frankrike, Irland, Storbritannien, Norge, Island och Sverige. Vi hade förmånen att bo tillsammans på Universitetets gästhotell, som låg centralt i Bukarest. Det bidrog säkert till att det blev en så bra sammanhållning i gruppen och vi umgicks varje kväll efter det att dagens program var slut.

Första dagen av utbytesveckan ägnades åt presentation av Institute of Educational Sciences och deras verksamhet. Vi fick också en inblick i vilka olika internationella projekt och nätverk, om de är involverade i. En genomgång av det rumänska skol- och vägledningssystemet ingick också under förmiddagen. Det gav en bra grund för de fortsatta aktiviteterna och studiebesöken under veckan.

Tre studiebesök på skolor

Under veckan gjorde vi tre olika studiebesök på skolorna Liceul Teoretic Miquel de Cervantes, Liceul Teoretic Grigore Moisil och European school.

Studiebesöken var ganska lika varandra, eftersom alla skolor låg i samma geografiska område, där befolkningen var från socialgrupp 1.

Liceul Teoretic Miguel de Cervantes är en kommunal skola, där undervisningen sker på spanska efter spanska kursplaner och spanskt betygssystem för elever mellan 7 och 18 år. Man använder sig av ett skiftsystem på skolan. Den klassen som vi besökte, följer eftermiddagspasset (12.30-19.30), vilket eleverna tycker är jobbigt. Dagarna är långa och det är svårt att få till det med läsläsningen, när man kommer hem sent på kvällarna.

Vid vårt besök på Liceul Teoretic Grigore Moisil fick vi träffa en gymnasieklass med öppna och nyfikna elever som uppenbarligen tyckte det var kul med möjligheten att praktisera sin engelska. Det stod Kommunikationsövningar på schemat, när vi besökte klassen. Vi fick också delta och det blev många skratt.

Skolan är en av de mest populära kommunala skolorna i stan. Höga betyg krävs för att komma in här och en hel del av eleverna bor i andra delar av Bukarest. Förutom dessa högpresterande elever, går här elever med särskilda behov och stödinsatser. Upptagningsområdet är hela Bukarest.

Det sista skolbesöket vi gjorde, var på Europeiska skolan, en liten privatskola bestående av elever i åldern 6-13 år från det övre skiktet av socialgrupp 1. Maximigränsen är 14 elever i varje klass. Lokalerna är fina och fräscha. Skolan har en europeisk profil med mycket språkundervisning, där engelskan är språk nummer ett. Eleverna studerar också tyska och franska.

Vägledning är en prioriterad verksamhet, som man satsar på genom en anställd vägledare på 75%. (Ca 25% av Bukarests skolor har anställda vägledare. Elever som saknar vägledare på sina skolor, kan vända sig till ett centralt vägledningscentrum.)

Vi var med under en timme med grupp vägledning. Temat var "Let`s talk about career".

Vi besökte skolan på en fredag och eleverna bar privata kläder. Övriga dagar är det skoluniform, som gäller. Fredagar innebär också kort (5 tim.) skoldag för eleverna. Övriga dagar går eleverna i skolan mellan 8.00 och 18.00. Elevernas föräldrar är högt uppe på karriärstegen och mycket upptagna av sina jobb. Det är den främsta anledningen till att eleverna har så långa skoldagar.

Besök på Universitetets vägledningscentrum och Af:s huvudkontor

På tisdag förmiddag besökte vi Universitetets Vägledningscentrum.

I Rumänien finns ingen motsvarighet till vårt studiemedelssystem. Studierna finansieras istället genom stipendier och subventionerat boende. Här har vägledarna en viktig roll, vad det gäller att informera om möjligheter till stipendier och studentbostäder.

I stora drag påminner själva vägledningen här mycket om vår verksamhet i Sverige. Det som skiljer sig är tonvikten på anlags- och intressetest i kombination med vägledning. Testen är genomgående ett viktigt instrument vid vägledning i Rumänien och vägledarna har ofta en bakgrund som psykologer.

En annan stor arbetsuppgift, som vägledarna har, är jobbaktiviteter både i grupp och på individuell basis. Det kan t.e.x. handla om råd och riktlinjer för anställningsintervjuer och författande av CV. De ansvarar också för löpande aktuell information om arbetsmarknaden.

Vi fick också möjlighet att träffa vägledarna på AF:s Vägledningscentrum. Hit är alla arbetssökande från 16 år och uppåt välkomna för vägledning och matchning av jobb. Denna service inkluderar både arbetslösa och personer som har jobb, men vill byta bransch.

Förutom vägledningscentrat som ryms i huvudkontorets lokaler, finns det 7 lokala AF-kontor, som de sökande vänder sig till beroende på bostadsadress.

Arbetsförmedlingen har ett stort utbud av yrkesutbildningar. Man erbjuder t.o.m. utbildning till nagelskulptris.

Vägledarna berättade att arbetslösheten i Rumänien ligger för närvarande på 5% och i Bukarest på 2,8%. Det innebär mer eller mindre i praktiken för Bukarests del att det inte existerar någon arbetslöshet. Det finns även en stor dold arbetskraft inom den svarta ekonomin.

Vi hann med ytterligare flera studiebesök under utbytesveckan. Ett av dem var en guidning i Parlamentshuset, om gjorde ett bestående intryck på mig. Ett gigantiskt lyxpalats med tillhörande områden och boulevarder, som byggdes på bekostnad av rivningar av historiska byggnader. Många människor förlorade sina hem, när centrala stadsdelar ödelades.

Rumänien har precis blivit medlem i EU. Tillväxten ökar och arbetslösheten har gått ner kraftigt. Trots detta levde 25% av den rumänska befolkningen under fattigdomsstrecket 2004, enligt "Länder i fickformat".

Vi träffade under veckan personer med lång akademisk utbildning, som ofta hade ett eller två extraknäck.

Sammanfattningsvis var det en givande och lärorik vecka. Jag fick dels en inblick i Rumäniens utbildningssystem, men även en bild (om än liten) av historia och samhällssystem. Utbytet av erfarenheter med mina kollegor från de andra länderna gav mycket och vi hade roligt tillsammans.

Som Studie- och yrkesvägledare inom Vuxenutbildningen, insåg jag att det inte finns någon motsvarighet i Rumänien till vårt studiesystem för vuxna. Det som finns att tillgå är avgiftsbelagd kvällsundervisning på någon privat kvällsskola.

Susanne Pettersson
Vuxenutbildningen i Göteborg